

Miljö- och energidepartementet

Internationella sekretariatet

Rådets möte TT(E) energi 6 juni 2016

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Icke lagstiftning

2. A-punkter

Lagstiftning

3. A-punkter

4. Förslag till beslut om informationsutbyte om mellanstatliga avtal med tredjeländer på energiområdet

- Allmän riktlinje

Dokument: 8945/16

Tidigare dokument: KOM (2016)53

Faktapromemoria: 2016/17:FPM57

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Ej tidigare behandlad i samråd med EU-nämnden.

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 16 februari 2016 ett förslag till beslut om inrättande av en mekanism för informationsutbyte om mellanstatliga avtal och icke bindande instrument mellan medlemsstaterna och tredjeland på energiområdet och om upphävande av beslut nr 994/2012/EU om en mekanism för informationsutbyte om mellanstatliga avtal med tredjeland. Förslaget motiverades av att det fortsatt finns en bristande transparens i mellanstatliga avtal mellan medlemsstaterna och tredjeländer och att flera medlemsstater trots beslut 994/2012/EU ingått avtal som inte bedöms vara förenliga med EU:s lagstiftning.

Förslaget innebär bland annat en obligatorisk förhandsgranskning (ex ante) av kommissionen innan bindande avtal undertecknas och en obligatorisk efterhandsgranskning av icke-bindande avtal.

Under behandling av kommissionens förslag i rådsarbetsgruppen har två läger i kretsen av medlemsstater utkristalliserat sig, dels vad gäller frågan om huruvida icke-bindande instrument ska omfattas, dels om förslaget om förhandskontroll av bindande avtal är proportionellt. Vissa medlemsstater anser att åtgärderna är för långtgående medan andra medlemsstater vill ha en högre ambition.

Ordförandeskapet föreslår i sin kompromiss att obligatorisk förhandsgranskning endast ska gälla gasrelaterade avtal om bland annat infrastruktur och energivolymer. Icke-bindande avtal ska enligt ordförandeskapets kompromiss inte omfattas av förslaget.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att Sverige bör stödja ökad transparens på energimarknaden och att alla mellanstatliga energiavtal ska vara förenliga med EU-lagstiftningen.

Regeringen anser också att åtgärderna ska vara proportionerliga och att de ska svara upp mot de verkliga brister som identifierats i genomförandet av beslut 994/2012/EU om en mekanism för informationsutbyte om mellanstatliga avtal med tredjeland.

Mot bakgrund av detta anser regeringen att Sverige bör stödja ordförandeskapets kompromissförslag.

5. Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om åtgärder för en trygg naturgasförsörjning och om upphävande av förordning (EU) 994/2010

- *politisk diskussion*

Dokument: 9163/16

Tidigare dokument: KOM (2016) 52 slutlig

Faktapromemoria: 2015/16:FPM56

Tidigare behandlad i samråd med EU-nämnden: Ej tidigare behandlad i samråd med EU-nämnden

Bakgrund

Den 25 februari 2015 presenterade kommissionen sin strategi för en energiunion med en framåtblickande klimatpolitik. Bland den mängd initiativ och lagförslag som aviserades ingick att föreslå förändringar av gasförsörjningsförordningen.

Kommissionen presenterade den 16 februari 2016 ett förslag till förordning som ska ersätta den nuvarande gasförsörjningsförordningen (KOM (2016) 52 slutlig).

Efter en första behandling av förslaget i rådsarbetsgruppen har ordförandeskapet identifierat förslagen om obligatoriskt regionalt samarbete, solidaritet och transparens som mest kontroversiella. Flera medlemsstater vill i stället ha regional gruppering utifrån identifierade risker, ett flexibelt samarbete begränsat till riskbedömningen och koordinering av de planer som ska tas fram. Flertalet medlemsstater är positiva till solidaritetsprincipen. Dock har frågor väckts kring dess praktiska genomförande. Förslagen om ökad transparens kring kommersiella gasavtal bedöms av flera medlemsstater vara för långtgående.

I ordförandeskapet förberedande not inför ministerrådsmötet efterfrågas medlemsstaternas uppfattning om lämpliga arrangemang för de två första frågeställningarna och i vilken omfattning information ska tillhandahållas för kommersiella gasavtal.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att Sverige inte bör ha invändningar mot kommissionens förslag när det gäller obligatoriskt regionalt samarbete i förutbestämda grupperingar och i frågan om solidaritet. Regeringen är samtidigt öppen för alternativa förslag som förbättrar det regionala samarbetet, under förutsättning att de fungerar effektivt och operativt.

Regeringen anser att Sverige kan stödja förslag som förtydligar medlemsstaternas egna ansvar för sin gasförsörjning och att principen om solidaritet ska aktiveras som en sista utväg. Regeringen har inga principiella invändningar mot ökad transparens om gasavtal så länge kommersiellt känslig information skyddas.

6. Budskap från ordförandeskapet om en ny elmarknadsdesign och regionalt samarbete

- Presentation från ordförandeskapet

Dokument: 9103/16

Tidigare dokument: KOM(2015) 339, KOM(2015) 340, KOM(2015) 572

Faktapromemoria: 2014/15: FPM45

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 20 november 2015

Bakgrund

I kommissionens meddelande från februari 2015 om Energiunionen (KOM (2015) 80), lyfts den inre energimarknaden upp som en av fem ömsesidigt förstärkande dimensioner. Kommissionen anser bland annat att ett uppgraderat regelverk för den inre marknaden behövs för att underlätta den pågående energiomställningen inom EU. Kommissionen aviserar därför att ny lagstiftning på området kommer att presenteras i slutet av 2016.

Som ett led i detta arbete genomförde kommissionen ett offentligt samråd (KOM (2015) 340) under hösten 2015 om en ny marknadsmodell för energimarknaderna.

Ordförandeskapet har förberett ett underlag med budskap kring dessa frågor, huvudsakligen mot bakgrund av de diskussioner som ägde rum vid det informella energiministermötet i Amsterdam den 10-11 april 2016. Notan som syftar till att ge kommissionen vägledning i lagstiftningsarbetet kommer att presenteras vid TTE-rådet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att Sverige kan välkomna ordförandeskapets not som betonar vikten av fortsatt utveckling av marknads funktion och regionalt samarbete.

Regeringen betonar vikten av en väl fungerande inre energimarknad och anser att nya lagförslag ska stödja övergången till mer effektiva, flexibla och dynamiska marknader till nytta för konsumenten och som kan integrera en högre andel förnybar energi. Regeringen anser att på väl fungerande marknader minskar också behovet av att införa kapacitetsmekanismer. Regeringen välkomnar kommissionens fokus på

konsumenterna och anser att de ska ges förutsättningar att spela en aktiv roll på elmarknaden på basis av prissignaler och information vilket också ger förutsättningar för att nya energitjänster kan utvecklas. Utfasning av reglerade priser och ett kostnadseffektivt införande av smarta mätare är därmed viktiga parametrar.

Regeringen anser att Sverige kan stödja vikten av regionalt samarbete och lyfta fram att det sedan länge pågående arbetet i Norden kan utgöra en modell för hur ett effektivt samarbete kan bedrivas.

Aktualiseras en diskussion om begränsningar i överföringsförmåga vid ministermötet vidhåller regeringen sin ståndpunkt att korrekta prissignaler ska reflektera både knapphet på utbudssidan och flaskhalsar i överföringssystemet.

Övrigt

7a) Kommissionens meddelande om en EU-strategi för flytande naturgas och gaslagring, samt en strategi för värme och kyla

- Information från kommissionen om kommande steg i processen

Dokument: 6223/16 och 6224/16

Tidigare behandlad i samråd med EU-nämnden: Ej tidigare behandlad i samråd med EU-nämnden

Bakgrund

Den 16 februari 2016 presenterade kommissionen ett försörjningstrygghetspaket som bland annat innehöll ett meddelande med en strategi för värme och kyla samt ett meddelande om en strategi för flytande naturgas (LNG – Liquefied Natural Gas) och gaslagring. Paketet är tänkt att möta problem på energiförsörjningsområdet och betonar säkerhet, regionalt samarbete, solidaritet och hållbarhet.

I strategin för värme och kyla konstaterar kommissionen att ungefär hälften av den totalt använda energin och 68% av all gasimport används för produktion av värme och kyla. I strategin aviseras till exempel initiativ för att minska energiförbrukningen i byggnader, stärka konsumenternas ställning, öka andelen förnybar energi i värme- och kylsektorn och åtgärder för att effektivisera industrins produktion av värme och kyla. Flera av de åtgärder som strategin aviserar rör innehållet i framtida förslag om revideringar av olika direktiv, bland annat förnybarhetsdirektivet och direktivet om byggnaders energiprestanda.

I strategin för flytande naturgas och gaslagring aviserar kommissionen ambitionen att alla medlemsstater ska få tillgång till LNG, antingen

direkt eller via förbindelser och/eller handelsplatser. Kommissionen kommer bland annat fortsätta pågående initiativ inom de regionala grupperingarna under TEN- E för att påskynda angelägna infrastrukturprojekt och för att förbättra de kommersiella, legala och reglermässiga förutsättningarna kring LNG. För BEMIP (Baltic Energy Market Interconnection Plan) innebär det att en ny åtgärdsplan tas fram till mitten av 2016 om full marknadsöppning och ett enda marknadsområde. Kommissionen fortsätter också sin dialog med ett antal leverantörer för att stärka EU som aktör på den globala LNG-marknaden.

7 b) Försörjningstrygghet för medicinska radioisotoper

- *Information från ordförandeskapet*

Dokument: 8403/16

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Punkten togs som en A-punkt vid Jordbruks- och Fiskerådet i december 2012

Bakgrund

Frågan om försörjning av medicinska radioisotoper har periodvis diskuterats på tjänstemannanivå sedan 2010. Dåvarande cypriotiska ordförandeskapet aktualiserade frågan återigen 2012 då vissa svårigheter identifierats i arbetet bland annat vad gäller övergången från hög-anrikt (HEU) till låg-anrikt uran (LEU) för produktionen av radioisotoper. I december 2012 antogs nya rådsslutsatser. Genom rådsslutsatser 2012 etablerades *European Observatory on the Supply of Medical Radioisotopes* med uppdraget att samla information i frågan och delge den till beslutsfattare i industrin, EU:s institutioner och regeringarna i EU:s medlemsstater. Trots detta ter sig framtiden osäker för försörjningstryggheten av medicinska radioisotoper. Med befintliga forskningsreaktorer är försörjningen tryggad fram till ungefär 2020 men därefter är läget mycket osäkert. Det nederländska ordförandeskapet vill med sin presentation ge en lägesrapport på ministernivå vad gäller försörjningstryggheten för medicinska radioisotoper inom EU.

7 c) Lägesuppdatering om EU:s externa förbindelser på energiområdet.

- Information från ordförandeskapet och kommissionen

Dokument: 8237/16

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Externa förbindelser på energiområdet har behandlats återkommande.

Bakgrund

TTE-rådet (energi) har traditionellt en stående punkt på dagordningen där läget i olika löpande internationella energidialoger rapporteras. Syftet med de dialoger som förs är att utveckla goda relationer med EU:s energipartners för att på så sätt söka trygga EU:s framtida energiförsörjning och främja det internationella klimatarbetet. I dessa dialoger företräds EU vanligen av ordförandeskapet och kommissionen, som här förväntas rapportera om nyligen genomförda och kommande internationella möten.

7 d) Inkommande ordförandeskaps arbetsprogram

- Information från slovakiska delegationen

Dokument: 8405/16

Bakgrund

Det inkommande slovakiska ordförandeskapet kommer att lämna information om sina prioriteringar för det kommande halvåret.